

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrivm Miracvlorvm Et Historiarvm Memorabilivm Lib. XII

Caesarius <Heisterbacensis>

Antverpiae, 1605

De virgine quadam, qua[m] daemon in specie viri procabatur; item de viro, cui daemon peccata fictè confessa obiecit; & de puella cuius deuirginationem prodidit, cap. 6

urn:nbn:de:hbz:466:1-13177

fuit, quem quasi ad fugandum dæmonem de obsessio
 Prior ad ostium monasterij secum eduxit. Quo viso,
 mox diabolus per os hominis clamavit; Ego quædam
 de eo scio, propter quæ eum non timeo. Non tamen
 permissus est eadē publicare, eo quod minima essent,
 ne viro sancto verecundiam inferret. Ille verbum in-
 telligens, remordente conscientia intravit, culpam
 confessus redijt, & si dæmon adhuc aliquid sciret in-
 quisivit; Respondit dæmon: Adhuc aliqua culpæ vesti-
 gia apparent in te, eo quod non sit subsecutus stimu-
 lus, plagam virgarum intelligens. Iterum intravit iu-
 uenis, iniuncta accepit disciplinā, reuersusq; si sciret
 aliquid interrogavit: Respondente diabolo, per iudi-
 ciū meū nil modò noui de te, satis ædificati sunt fra-
 tres. APOLLONIVS: Non modicū me turbat, q̄ inimi-
 cus in sancto viro post confessionem factam aliquid
 deprehendere potuit signum peccati. CÆSARIUS: Deus
 permittit ad eius bonum. Quanto quis perfectior, tan-
 to pro sua culpa delenda esse debet sollicitior. Discipuli-
 nam iniunctam, quam mox accipere potuit, maximè
 contra diabolum pugnaturus, differre nō debuit. Nā
 in supradictis duobus, sacerdote scilicet & seruo mili-
 tis, quorum confessio neque debita fuit, neque aliqua
 adhuc exterior pœnitentia subsecuta, diabolus nulla
 peccati vestigia deprehendere potuit. APOLLONIVS:
 Placet quod dicis, quia necessitas fuit in causa. Sed
 nosse vellem differentiam inter veram falsamque cō-
 fessionem. CÆSARIUS: Quanti ponderis confessio sit
 vera, & quā inefficax confessio sit ficta, per subjecta
 dinosces exempla.

CAPVT VI.

TEMPORE illo, quo Scholasticus Colonienſis
 Oliuerus crucem prædicauit in partibus Bra-
 bantiæ, sicut mihi narrauit Bernardus mona-
 chus noster, tūc eius collega in prædicatione, fuit ibi
 puella quædam religiosa, & voto virginittis glorio-
 sa, orta de Niuella. Inuidēs diabolus tantæ virtuti, in
 specie viri admodū pulchri satisq; decenter vestiti ap-
 parens virgini, cepit illam verbis amatorijs sollicitare,
 clenodia

*Demoni
 virginis
 ten: sio
 nis ne-
 quitia.*

no DE CONFESIONE

elenodia offerre, laudare coniugij fecunditatem, virginitatis vituperare sterilitatem. Cui virgo nesciens quis esset, respondit: Virū ducere non propono. Christi amori nuptias carnales postpono & contemno. Cumque lasciuus spiritus nimis esset ei importunus, in diuersis locis ad illam veniens, sciens puella multas esse virgines se pulchriores, nobiliores, atque ditiores, cœpit amatorem fantasticum habere suspectum, ita vt ei diceret: Bone domine, quis vel vnde estis, quò tanto mihi desiderio copulari affectatis? Cumque ille inuitus se proderet, & virgo tanto propensius instaret, tamen dæmon necessitate cōpulsus, confessus est, dicens: Ego sum diabolus. Ad quod verbum illa expauescens, respondit: Vt quid ergo exigis carnale coniungium, quod naturæ tuæ dignoscitur esse contrariū? At ille: Tu tantum mihi consenti, nihil aliud à te nisi copulæ consensum requiro. Ad quod puella respondit: Modò omnino tibi contradico, fugās illū sanctæ crucis signaculo: veniensq; ad sacerdotem, reuelauit illi dæmonis insidias; à quo satis edocta ne maligno consentiret, reuersa est in domū suā. Dæmon verò post confessionem eam omnē non deserēs, de remoto tamen alloquens, in tantum illam vexauit, vt quasi bet immundicias in eius scutellā mitteret cū manducaret; vnde & mulierum custodiæ ei adhibita sunt. In quacunque domo illa fuit, illic dæmon responsa dedit: ab omnibus quidem audiebatur, sed à sola puella videbatur, eratq; tam nequam idem spiritus, vt presentium peccata detegeret, crimina impropere, nec aliquod peccatum eum lateret, nisi quod vera confessio tegeret. Ostendit & alia signa nequitia sua. Stercora ollasque contractas fimo plenas super confluentes spargebat. Dixerunt ei quidam: Nosti o diabole dominicam orationem? respondendo illo: Optime scio, rogatus illam dicere, ait: Pater noster qui es in cœlis, nomen tuum, fiat voluntas & in terra, panem nostrum quotidianes da nobis hodie, sed libera nos à malo. Et cum plures in eadem oratione fecisset salutus atque barbarismos, cachinnando subjunxit: Ecce, sic vos

*Peccata
per verā
confessio-
nē expia-
ta, demō
nō cogno-
scit.*

Et vos laici dicere soletis orationem vestram. Requistus etiam de symbolo, dixit se bene & optimè scire, sic incipiens: Credo Deum patrem omnipotentem. Cui cum quidam dicerent: Dicere debes, Credo in Deum; illeque subjungeret. Crede Deo, viri literati, qui tunc erant præsentes, diaboli verbum notantes, & vim accusatiui intelligentes, institerunt vt diceret: Credo in Deum; & non poterant eum ad hoc inducere. APOLLONIUS: Vellem & ego scire quid sit credere in Deum. CAESARIUS: Credere in Deum est per dilectionem ire in Deum; Vnde Saluator ait; Omnis qui vivit & credit in me, habet vitam æternam. Dæmon, sicut dicit Apostolus Iacobus, credit & cõtemiscit, sed non diligit. Credit Deum esse, credit verba eius vera esse, sed non credit in eum, quia non diligit eum. Salutationem verò angelicam idem dæmon incipere non potuit, cum tamen se illam scire profiteretur. APOLLONIUS: Cum dignior sit oratio Dominica salutatione Angelica, miror cur permissus sit dicere illam, & non istam. CAESARIUS: Voluit hoc fieri Dominus, tum propter honorem matris, tum propter eminentiam sacramenti suæ incarnationis. Quantæ virtutis sit eadem saluatio, per quam initiata est humani generis redemptio, ex sequentibus plenius agnosces. Interrogatus idem dæmon, cur ita rauca haberet vocem, respondit; Quia semper ardeo. Dicebat eadem puella; quotiens veniebat ad me, cauit ne eum videre possem à dorso. APOL. Miror quare hoc fecerit? CAES. Dæmones, sicut intellexi ex alia quadam visione, posteriora non habent. Vndique quidam dæmon puellæ cuidam apparès frequentius, cum ab ea diuertens semper retrocederet, interrogatus cur hoc faceret, respõdit: Licet corpora humana nobis assumamus, dorso tamen non habemus. APOL. Expecto exemplum, per quod fictæ veræque confessionis differentiam cognoscam. CAESARIUS: Hoc in promptu est. Fuit in vicino vir quidam, qui supra dictum dæmonem audire nimis desiderans, propter turpia quædam, quæ cõmiserat peccata, appropinquare non audebat, timens sibi illa coram omnibus impro-

IOAN. 11.

IACOB. 2.

Confessio
nis fictæ
& veræ
effectus.

impro-

improperari: & veniens ad sacerdotem, confessus est
 vniuersa, voluntate tamen peccandi retenta: factusq;
 ex eadem confessione securior, ad domum venit: Mira-
 res, mox vt limen attigit, & introspectit, dæmon in æ-
 re clamauit: Amice veni huc, veni, certè te bene deal-
 basti. Et statim coram omnibus omnia eius peccata
 turpia, licet confessa, prodidit, in tantum illum cõfun-
 dēs, vt eadē hora esse voluisset in ortu solis. Tristis ef-
 fectus, & conscientia accusante in se reuersus, ad sa-
 cerdotem redijt, quæ gesta sunt retulit, confessionem
 iterauit, & quia de reliquo emendatiùs viuere vellet,
 de corde pollicitus est Deo & sacerdoti. Tunc sacer-
 dos, modò, inquit, reuertere securus, non te cõfunder
 ampliùs. Et fecit sic: Intrante eo domum, quidam ex
 circumfidentibus dæmoni dixerunt: Ecce amicus tuus
 iterū venit: quibus ipse respondit: quis est? Ille inquit
 cui paulo antè tam turpia peccata improperasti. Re-
 spondit dæmon: Ego nihil ipsi improperauit, neq; ali-
 quid de eo noui mali. Et æstimarunt dæmonē mentitū
 fuisse, hi qui hominis ignorauerūt cõfessionem, sicq;
 per virtutem confessionis ipse euasit notam maximæ
 confusionis. In eadem domo matrona quædam cum
 cæteris sedebat, filiam iuuenulam, sicut mos est ma-
 tribus, sub pallio tenens, quæ cum dæmonem nescio
 in quo prouocasset, clamauit ipse: Putas filiam tuam
 sub tuo mantello sedētem virginem esse? vq; tibi, malè
 eam custodisti. Dicēte muliere, mētiris; respondit ille:
 Nequaquam mentior, si non credis, interroga Petro-
 nillā, illa bene dicet tibi veritatē: erat enim eadē Pe-
 tronilla mulier quædā stupri puellæ cõscia. His verbis
 auditis, mater filiā à se repulit cū indignatione, dicēs:
 Recede à me immūda, nunquā tibi aliquid boni con-
 tinget ex parte mea. Illa bene sibi cõscia, simulatis la-
 crymis egressa est ejulans, dæmonem mentitum fuisse
 affirmans, inspirataq; à Deo ad vicinum cucurrit sa-
 cerdotem, commissum peccatum confessa est, & quia
 nunquam de cætero carnem suam illicitè coinquina-
 ret, promisit. Tūc à sacerdote suasa, & quid dicere de-
 beret diligenter edocta, reuersa est ad matrem, quæ
 nondum

pondum recesserat a loco, dixitque illi: Verè mater multum peccastis, sine causa me tam grauitè cõfundendo, & tam immisericorditer repellendo, propter verba dæmonis huius, qui totus mendax est, & pater eius. Cœpitque lacrymari. Commota mater, tam verbis quàm lacrymis filia, dixit ad dæmonem; Dic inique, vt quid tale crimen imposuisti filia meæ? Respõdit ille: Quid enim mali locutus sum de filia tua: bona est & munda, nihil de ea mali noui vel dixi. Sicque puella, sicut vir supradictus, per beneficiũ confessionis liberata à suspitione fornicationis, ad matris gratiam reducta est. APOLLONIVS: Quid est quòd diabolus stuprum ante confessionem nouit, & Petronillam stupri consciam nominauit, virum verò stupri auctorem non expressit? CAESARIVS: Satis puto de peccato illum egisse pœnitentiã, per quam diabolo culpæ subtraxerat notitiã. APOLLONIVS: Placet quod dicis, sed recordor adhuc supradictæ virginis de Niuetella, & non desino mirari, quòd dæmon, cū spiritus sit, copulam carnalem contra suam naturam concupiscat & requirat. CAESARIVS: Nõ mirum quòd dæmones feminas procantur, sed quòd illis cõmiscantur mirabile est valde. APOLLONIVS: Meministi hoc vnquam contigisse? CAESARIVS: Et memini, & legi, & vt feminæ cautæ reddantur, quæ fortè hæc quæ dicturus sum legent vel audient, diuersa, quæ nostris contigerunt temporibus, exempla replicabo; quæ vt maiorem firmitatem habeant, prius vnum, quod in miraculis sancti Bernardi legitur, breuiter præmittã.

*Ioan. 8.**Lib. 2.
vita S.
Bern. c. 6*

CAPVT VII.

Mulier quædam in regione Nanneri à quodã perulante dæmone sex annis, habito eius cõsensu, incredibili libidine vexata est: apparuit ei in specie pulchri militis, & sæpe abutebatur ea inuisibiliter, marito eius in eodem lecto cubante, lasciuus ille spiritus. Quæ anno septimo timore correpta, veniente in prædictam ciuitatem sancto Bernardo Clareuallis Abbate, misera mulier ad pedes eius corruit, passionem horribilem & ludificationem

*De mem.
bis.*

H tionem